

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

69. An credendum sit Cardinali testanti de re aliqua, etiam sine
iuramento? Et notatur, quod assertioni Cardinalis confirmanti Statutum de
speciali mandato Sedis Apostolicæ creditur. Et quid, si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

*Cardinali propter eius reverentiam, &c. Ex part. 5.
tr. 2. Ref. 371.*

S. I. Vppono in re scriptis dictam clausulam apponit potius de stylo generali, quam de ministerio speciali, sonat enim potius in quamdam monitionem, videlicet ut non deferatur appellatio fructuaria, quam quod in aliquo deroger uti comuni unde talis clausula tollit solum fruolas, non autem legitimas appellations. Ita Cenedus in quest. can. 9.45. num. 43. & Lancellot. de absent. part. 2. c. 12. limit. 8. n. 39. & 40. & ideo ex Bartolo & Ripa docet Anton. Rippol. variar. refol. cap. 2. de recus. omn. iudicium. num. 222. quod prohibita appellatio intelligitur solum de fruolas, non autem de vera & reali. Hoc tamen supposito, & non obstante, respondeo ad questionem propositam affirmatiue, & ita docet Farinacius in fragmen. crim. part. 1. ver. index. n. 963. Tuschus conclus. 400. num. 11. Barbosa claus. 9. num. 17. Cuculus in inst. canon. lib. 2. tit. 4. num. 103. Zechius de Republica Christiana. sit. 3. de Cardin. num. 9. vbi sic ait. Quando Cardinali causa mandatur appellatio remota, non fruola tantum, sed quæcumque appellatio vetita censetur iusta, vel iniusta. Ita ille, & ante illum Iacobinus de Conciliis lib. 1. fol. 38. col. 1. lit. B. Loricinus in Thesaur. ver. Cardinalis §. 7. primit. 9. Manfredus de Cardin. decif. 156. & Albanus de Cardin. quest. 42. primit. 4. vbi sic ait. Clauſula, Appellatio remota, in commissionibus apposita fruolas tantummodo appellations rei cire videtur, secus tamen est, quando in commissione Cardinali apposita esset.

2. Notandum est etiam hic obiter pro praestantia Cardinalitæ dignitatis, quod causa semel commissa Cardinali, & ab eo non decisa, non committitur alteri inferiori à Cardinali, propter illius honorem. Ita Manfredus vbi suprà decif. 179. & Iacobinus loc. cit. Item in signaturis, & iudicis cum Papa eis causas delegat, non solere apponere clausulam, vt iustitiam faciant, sed tantum ut audiunt & decident ne eis cum his verbis iniuriam inferre videatur. Ita Zechius de Republica Christiana. sit. 3. de Cardin. num. 9. primit. 11. Cuculus in inst. canon. lib. 2. tit. 4. num. 77.

RESOL. LXVIII.

*An Cardinales veniant in appellazione Clericorum, & in appellazione Curialium urbis Romanae? Ex part. 5.
tr. 2. Ref. 69.*

S. I. Respondeo in materia favorabili venire. Ita Duardus in Bull. Cœna, lib. 2. can. 11. qu. 6. n. 11. Alterius de censuris, tom. 1. lib. 5. disp. 12. cap. 3. Trott. de vero & perfecto Clerico c. 7. n. 3. Belletus in disquis. Cleric. p. 1. tit. de discipl. Clericale. §. 2. n. 8. Calderinus in c. in nostra, de rescript. Secus autem dicendum est in materia odiof., nam tunc appellatio Clericorum minimè Cardinales comprehendendi tradit Iason, vol. 4. conf. 17. Ruinus vol. 5. conf. 4. n. 6. Cephalus vol. 1. conf. 1. n. 40. 42. & seq. Gigas de pension. q. 9. n. 7. Romanus conf. 498. Ferretus lib. 2. conf. 315. n. 7. & alij, quos ciuitant & sequuntur amicissimi Sanctarellus & Barbosa, ille in var. refol. p. 1. q. 38. num. 13. hic autem in tract. de appell. verbis. & c. appellat. 51. n. 6. Notandum est etiam hic Cardinales appellatio Curialium urbis Romanae in favorabilibus contineri, secus autem in odiof., & ita docet Manfredus de Cardin. decif. 148. Laudensis de Cardin. quest. 24. & alij.

Tom. IX.

RESOL. LXIX.

An credendum sit Cardinali testanti de re aliqua, etiam sine iuramento?

Et notatur, quod assertioni Cardinalis confirmanti statutum de mandato speciali Sedis Apostolica creditur?

Et quid, si dicat factum esse à Papa Vnde Voci oraculo.

Et Cardinali se esse Legatum dicenti creditur circa ordinariam potestatem, etiam si literas Legationis non exhibeat. Ex part. 5. tract. 2. Ref. 31.

S. I. Negatiuam sententiam, quando agitur de praediicio tertij, docet cum multis Doctribus Glorius respon. 12. num. 84. Barbola in decreto Gratiani part. 1. distinct. 97. cap. 3. num. 1. Riccius part. 4. collect. 1459. & Zechius de Republ. Christiana tit. 3 de Cardin. n. 9. Sed quidquid sit de iure, de consuetudine Romane Curie credendum esse Cardinali aliquid afferenti etiam in praediicio tertij, testatur Decius in c. constitutus, n. 9. de appellat. Ancharenus in Clem. 1. n. 1. & ibid. Bonifacius n. 53. de probat. & alij. Verum has sententias concordat & limitat Farinacius q. 63. an. 8. Tuschus lit. C. concl. 103. & Mascarodus conf. 140. & 269. & ideo in casu contingenti vide illos. Nec etiam deseras videre Decisionem Rota coram R. P. D. Damasceno die 5. Martij 1618. apud posthumas Farinaci tom. 2. decif. 630. & coram Seraphino die 15. Octobris 1571. tom. 1. decif. 142. & decif. 133. p. 1. n. 1. & p. 2. diuersorum Auditoriorum.

2. Nota tamen quod Laudensis tr. de Card. q. 56. docet quod creditur testimonio Cardinalium sine iuramento, & Manfredus de Cardin. decif. 158. firmat credendum Cardinali de eo, quod dicit factum à Papa viua vocis oraculo, etiam agatur de praediicio tertij. Ita Puteus lib. 1. decif. 2. Caputaquen. p. 1. decif. 95. Riccius in collect. part. 4. collect. 1459. Lopus allegat. 33. n. 4. & alij cum Germonio de sacra immun. lib. 3. c. 6. n. 43.

3. Nota etiam quod assertioni Cardinalis confirmanti statutum de speciali mandato Sedis Apostolice creditur. Ita sacra Rota die 15. April. 1611. coram Manzanedo apud Farinacium p. 2. decif. 339. num. 1. & Cardinali afferenti se esse Legatum creditur circa ordinariam potestatem, etiam si literas legationis non exhibeat, vt tradunt Doctores, quos citat & sequitur Barbosa collect. in Cod. tom. 1. lib. 1. tit. 15. num. 5.

Super hoc
praediicio
in tom. 1. tr.
5. Ref. 20. §.
Nec obstat,
ad lin. 4.

RESOL. LXX.

Quam fidem faciat Cardinalis deponens de facto proprio, vel ad fauorem sui familiaris? Ex p. 5. tr. 2. Ref. 93.

S. I. Respondeo quod Cardinalis deponens in favo proprio facit plusquam semiplenam probationem. Ita sacra Rota die 29. Ian. 1601. coram Illusterrimo Domino meo Coccino, litteris & virtutis Virbi & Orbi noto decif. 19. n. 1. Respondeo secundò quod attestatio Cardinalis ad fauorem sui familiaris, quamvis non plenè probat, facit tamen magnum administriculum. Ita etiam sacra Rota die 11. Martij 1615. coram eodem Coccino apud Farinacium tom. 4. decif. 556. n. 9. & apud Ludouitium decif. 166. num. 11. vbi etiam docet, quod ad effectum iustificationis plenè probat, quicquid sit ad effectum reservationis. Notandum est etiam hic quod fides simplex extra judicialis & sine iuramento facta per Cardinalem,

L 1 3 licet